

PRITARTA

Vilniaus Balsių progimnazijos
Vaiko gerovės komisijos posėdžio
2015 m. spalio 14 d. nutarimu
Protokolo Nr. 29

PATVIRTINTA

Vilniaus Balsių progimnazijos
Direktorės Loretos Kačiušytės Skramtai
2015-10- 21 įsakymu Nr. V – 179

VILNIAUS BALSŲ PROGIMNAZIJOS ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO MOKINIUI APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokyklos švietimo pagalbos teikimo mokiniui aprašas (toliau – **Aprašas**) parengtas vadovaujantis:
 - 1.1. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804);
 - 1.2. Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu (Žin., 2007, Nr. 80-3214; 2010, Nr. 54-2644, 157-7969);
 - 1.3. Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 (Žin., 2011, Nr. 45-2121);
 - 1.4. Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. V-1393 (Žin., 2004, Nr. [100-3729](#); 2009, Nr. [44-1724](#); 2011, Nr. 99-4675);
 - 1.5. Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 08 d. įsakymu Nr. V-1229 (Žin., 2011, Nr. 92-4396);
 - 1.6. Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 08 d. įsakymu Nr. V-1228 (Žin., 2011, Nr. 92-4395);
 - 1.7. Psichologinės pagalbos švietimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 05 d. įsakymu Nr. V-1215 (Žin., 2011, Nr. 88-4220).
2. Šis Aprašas reglamentuoja mokyklos darbuotojų — pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, klasės vadovų, mokytojų ir mokyklos vadovų veiklą, susijusią su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu bei lygių galimybių sudarymu, leidžiančių didinti ugdymo(-si) veiksmingumą.
3. Aprašas nustato mokinių švietimo pagalbos organizavimą, formas ir rūšis, padedančias mokiniui įgyvendinti teisę į mokslą ir lygias galimybes.
4. **Švietimo pagalbos tikslai:**
 - 4.1. padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą ir lygias galimybes;
 - 4.2. užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi mokykloje;

4.3. sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui mokykloje.

5. Švietimo pagalbos uždaviniai:

- 5.1. užtikrinti mokinių saugumą mokykloje;
- 5.2. šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti mokyklos ar vengia tai daryti;
- 5.3. užtikrinti vaikų mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas iki 16 metų;
- 5.4. kartu su tėvais (globėjais/rūpintojais) padėti mokiniams pasirinkti ugdymo(-si) programą bei pasirengimo profesijai įstaigą pagal jų galias;
- 5.5. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(-si);
- 5.6. padėti mokiniams adaptuotis mokykloje ar naujoje ugdymo pakopoje;
- 5.7. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.

6. Švietimo pagalbos teikimo principai:

- 6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;
- 6.2. visuotinumumas – pagalba teikiama visiems mokyklos mokiniams, kuriems jos reikia;
- 6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;
- 6.4. decentralizacija — šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;
- 6.5. individualumas — pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;
- 6.6. veiksmingumas — remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

II. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

7. **Švietimo pagalbos gavėjai** — mokyklos mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai.

8. **Švietimo pagalbos teikėjai** — klasių vadovai, mokytojai, psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas, sveikatos priežiūros specialistas, mokyklos vadovai.

9. Švietimo pagalbos formos:

- 9.1. individualus darbas su mokiniu:
 - 9.1.1. turinčiu specialiųjų ugdymosi poreikių;
 - 9.1.2. mokomu namuose;
 - 9.1.3. besimokančiu pagal pagrindinio ugdymo programą (jei kyla mokymosi sunkumų);
 - 9.1.4. besimokančiu pagal pagrindinio ugdymo programą (itin sėkmingai mokosi);
 - 9.1.5. iškilus individualioms problemoms.
- 9.2. darbas su klase ar grupe:
 - 9.2.1. ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas;
 - 9.2.2. konsultacijos;
 - 9.2.3. darbas su gabiais mokiniais;
 - 9.2.4. psichologiniai ar sociologiniai tyrimai;
 - 9.2.5. specialiojo pedagogo ir/ar logopedo grupiniai užsiėmimai;
 - 9.2.6. profesinis bei karjeros planavimo informavimas;
 - 9.2.7. sveikatinimo veiklos vykdymas.
- 9.3. darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą:
 - 9.3.1. pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(-si) procesui;
 - 9.3.2. pagalba pasirenkant būsimą profesiją,

9.3.3. tėvų (globėjų/rūpintojų) ir mokyklos bendradarbiavimo stiprinimas.

9.4. darbas su mokyklos bendruomene:

9.4.1. saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas:

9.4.2. savivaldos aktyvinimas.

9.5. darbas su socialiniais partneriais (policija, Vilniaus miesto psichologinė pedagoginė tarnyba ir kt.) siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.

10. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:

10.1. konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų/rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, naujai elgtis, geriau pažinti save ar pasirinkti profesiją);

10.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui ar mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių tiek mokymosi problemų turinčių mokinių ugdymui;

10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas — ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, sveikos gyvensenos įgūdžiai;

10.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

10.5. nusikalstamumo, mokyklos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV/AIDS, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;

10.6. pagalbos komandos telkimas mokykloje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

11. Klasių vadovai ir mokytojai teikia pagalbą savo klasės mokiniams:

11.1. rūpinasi jų asmenybės ugdymu(-si) bei branda;

11.2. siekia pažinti auklėtinių, mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;

11.3. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;

11.4. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui specialistais;

11.5. informuoja tėvus (globėjus/rūpintojus) apie vaiko pažangą, išskylančius sunkumus;

11.6. stebi, analizuoja tėvų bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(-si).

12. Pagalbos mokiniui specialistai (logopedas, psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, sveikatos priežiūros specialistas) teikia psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą:

12.1. **psichologinė pagalba** – teikiama, kai mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai, prašo mokinio tėvai (globėjai/rūpintojai), mokytojai (gavę tėvų (globėjų/rūpintojų) sutikimą), prašo Vaiko teisių apsaugos tarnyba (jeigu tėvai nesirūpina vaiku). Teikiant psichologinę pagalbą vykdoma:

12.1.1 mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimas;

12.1.2 mokinio, jo tėvų (globėjų), mokytojų konsultavimas mokinio elgesio ir emocijų sunkumų atvejais;

12.1.3 tėvams (globėjams) atsisakant bendradarbiauti ir /ar neužtikrinant reguliaraus vaiko lankymosi konsultacijose, pagalba mokykloje gali būti nutraukiama. Šeima nukreipiama į kitus pagalbos teikėjus mieste.

12.1.4 mokyklai neturint resursų teikti pagalbą, šeima nukreipiama į kitus pagalbos teikėjus mieste.

12.2. **socialinė pedagoginė pagalba**, padedant mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinti jo saugumą mokykloje – teikiama mokiniui, tėvams ar teisėtiems vaiko atstovams, mokytojams ir kitiems mokykloje dirbantiems specialistams:

12.2.1. problemų, susijusių su įvairiais mokiniams kylančiais sunkumais (pagrindinių vaikų reikmių tenkinimo, saugumo užtikrinimo) vertinimas ir sprendimas;

12.2.2 darbas su mokiniais, priklausomais nuo alkoholio, narkotinių medžiagų, patiriančiais seksualinį ar fizinį išnaudojimą;

12.2.3. pagalba tėvams ar teisėtiems mokinio atstovams ugdant savo vaiką (suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);

12.2.4. bendradarbiavimas su klasių vadovais, kitais pedagogais, specialistais, mokyklos administracija sprendžiant mokinių socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų;

12.3. **specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba** – teikiama, kai ją skiria mokyklos Vaiko gerovės komisija ar PPT, tėvų (globėjų/rūpintojų) sutikimu.

12.3.1. specialiosios pedagoginės pagalbos mokiniams teikėjai – specialusis pedagogas ir logopedas.

12.3.2. specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba vykdoma, kai Mokyklos vaiko gerovės komisijos paskirtos specialiosios pagalbos gavėjų sąrašą, komisijos pirmininko suderintą su PPT, patvirtina mokyklos direktorius.

12.4 **sveikatos priežiūros specialistas** dirba bendradarbiaudamas su mokyklos bendruomene, kitais sveikatos priežiūros, psichologinės bei socialinės pedagoginės pagalbos ir kitų suinteresuotų tarnybų specialistais:

12.4.1. teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams/rūpintojams) bei kaupia metodinę ir informacinę medžiagą mokinių sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;

12.4.2. teikia informaciją sveikatos išsaugojimo bei stiprinimo klausimais ir organizuoja šios informacijos sklaidą (mokyklos stenduose, renginiuose, viktorinose ir pan.) mokyklos bendruomenei;

12.4.3. dalyvauja organizuojant mokinių maitinimo priežiūrą, skatinant sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą;

13. Mokyklos vaiko gerovės komisija:

13.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą mokiniams, mokytojams, mokinių tėvams (globėjams/rūpintojams), saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą;

13.2. organizuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

14. Ugdymo karjerai grupė organizuoja integruotas dalyko ir ugdymo karjerai pamokas, klasės valandėles, netradicinio ugdymo dienas bei kitus renginius.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. 1 paveiksle pavaizduotas elgesio stebėjimo lapo skyrimo algoritmas.

16. Pageidavimus, pasiūlymus dėl švietimo pagalbos mokiniui teikimo mokinių tėvai (globėjai/rūpintojai) žodžiu ar raštu gali pareikšti mokyklos direktoriui, direktoriaus pavaduotojams ugdymui, klasių vadovams, aptarti Mokyklos taryboje.

ELGESIO STEBĖJIMO LAPO SKYRIMO ALGORITMAS (1 pav.)

VGK	Direktorės pavaduotoja	Kuruojantis pagalbos mokiniui specialistas
Pasirašoma trišalė sutartis. Šeima gauna elgesio stebėjimo lapo kopiją.	Per 1 d. d. informuoja mokytojus apie mokiniui skirtą elgesio stebėjimo lapą.	Vieną kartą per savaitę susisiekiama (telefonu, el. paštu) su tėvais ir informuoja apie: a) sėkmingą bendradarbiavimą; arba b) iš dalies vykdomą bendradarbiavimą ir primena pasirašytos sutarties įsipareigojimus; arba c) nevykdomą bendradarbiavimą ir kviečia į skubų VGK posėdį. Organizuoja elgesio stebėjimo lapų aptarimą sutartyje suderintu laiku.

Pastabos:

1. Elgesio stebėjimo lapo priemonė skiriama nuo rugsėjo iki gegužės mėn. vidurio.
2. Jei nesilaikoma trišalės sutarties įsipareigojimų, mokykla rašo pranešimą vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai arba nepilnamečių vaikų reikalų inspektorei.

Parengė: socialinis pedagogas M. Andrulėvičius, psichologė V. Isiūnaitė, socialinė pedagogė L. Krincė, specialioji pedagogė E. Saikauskienė, 2015-2016 m.m.

VILNIAUS BALSŲ PROGIMNAZIJA

SUTARTIS DĖL ELGESIO STEBĖJIMO LAPO

Vilnius
201_ - __ - __

Mokinio vardas pavardė: **Klasė:**

Drausmės pažeidimai, dėl kurių skiriamas elgesio stebėjimo lapas:

.....
.....
.....

Aš, (mokinio vardas, pavardė), **įsipareigoju kiekvieną dieną:**

1. Elgtis
2. Turėti elgesio stebėjimo lapą;
3. Po kiekvienos pamokos pateikti elgesio stebėjimo lapą pamoką vedusiam mokytojui;
4. Po pamokų su kuruojančiu pagalbos mokiniui specialistu aptarti elgesio stebėjimo lapo rezultatus;
5. Su tėvais aptarti elgesio stebėjimo lapo rezultatus;
6. Kaupti užpildytus elgesio stebėjimo lapus ir atsinešti juos į aptarimą.

Aš, (vieno iš tėvų vardas, pavardė), **įsipareigoju:**

1.
2. Pasirūpinti, kad mokinys kiekvieną dieną turėtų elgesio stebėjimo lapą;
3. Kiekvieną dieną su vaiku aptarti elgesio stebėjimo lapą, pasirašyti;
4. Kaupti užpildytus elgesio stebėjimo lapus ir atsinešti juos į aptarimą.

Kuruojantis pagalbos mokiniui specialistas (pareigos, vardas, pavardė) **įsipareigoju:**

1. Kiekvieną dieną po pamokų su mokiniu aptarti elgesio stebėjimo lapo rezultatus;
2. Suorganizuoti elgesio stebėjimo lapo aptarimą.

Elgesio stebėjimo lapas skiriamas nuo ____ - __ - __ iki ____ - __ - __ .

Elgesio stebėjimo aptarimas planuojamas ____ - __ - __ .

Mokinys
(V. pavardė, parašas)

Tėvai (globėjai)
(V. pavardė, parašas)

Pagalbos mokiniui specialistas
(V. pavardė, parašas)

Mokinio vardas, pavardė _____ Klasė _____

Pildo mokinys						Pildo mokytoja (-as)		
Eil.nr.	Dalykas	Klasės darbas	Namų darbas	Darbas	Elgesys	Darbas	Elgesys	Parašas
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								

Data _____ Soc. pedagogo/psichologės parašas _____ Tėvų parašas _____

Pildo mokinys						Pildo mokytoja (-as)		
Eil.nr.	Dalykas	Klasės darbas	Namų darbas	Darbas	Elgesys	Darbas	Elgesys	Parašas
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								

Data _____ Soc. pedagogo/psichologės parašas _____ Tėvų parašas _____

Pildo mokinys						Pildo mokytoja (-as)		
Eil.nr.	Dalykas	Klasės darbas	Namų darbas	Darbas	Elgesys	Darbas	Elgesys	Parašas
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								

Data _____ **Soc. pedagogo/psichologēs parašas** _____ **Tēvų parašas** _____